

32003L0089

L 308/15

DZIENNIK URZĘDOWY UNII EUROPEJSKIEJ

25.11.2003

DYREKTYWA 2003/89/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
z dnia 10 listopada 2003 r.
zmieniająca dyrektywę 2000/13/WE w odniesieniu do oznaczania składników obecnych w środkach
spożywczych

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 95,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W celu osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony zdrowia konsumentów i zagwarantowania im prawa do informacji należy zapewnić, aby konsumenci byli odpowiednio informowani w odniesieniu do środków spożywczych, między innymi poprzez umieszczanie na etykietach informacji o wszystkich składnikach.
- (2) Na podstawie art. 6 dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich w zakresie etykietowania, prezentacji i reklamy środków spożywczych ⁽⁴⁾, niektóre substancje nie muszą pojawiać się w wykazie składników.
- (3) Niektóre składniki lub inne substancje, wykorzystywane do produkcji środków spożywczych i nadal w nich obecne są przyczyną alergii oraz nietolerancji pokarmowych u konsumentów, a niektóre z nich mogą stanowić zagrożenie dla ich zdrowia.
- (4) Komitet Naukowy ds. Żywności ustanowiony na mocy art. 1 decyzji Komisji 97/579/WE ⁽⁵⁾ stwierdził, że przypadki alergii pokarmowej dotyczą wielu ludzi, wywołując liczne stany chorobowe od bardzo łagodnych po zagrażające życiu.

(5) Wspomniany Komitet potwierdził, że do powszechnych alergenów pokarmowych należy krowie mleko, owoce, rośliny strączkowe (zwłaszcza orzeszki ziemne i nasiona soi), jajka, skorupiaki, owoce drzew orzechowych, ryby, warzywa (seler zwyczajny i inne rośliny spożywcze należące do rodziny baldaszkowatych), pszenica i inne zboża.

(6) Najbardziej powszechne alergeny pokarmowe spotykane są w wielu różnych przetworzonych środkach spożywczych.

(7) Wspomniany Komitet zwrócił również uwagę, że mogą wystąpić niekorzystne reakcje na dodatki do żywności, choć unikanie dodatków do żywności jest często trudne, bowiem nie wszystkie z nich są umieszczane na etykietach.

(8) Należy zapewnić, aby dodatki, środki pomocnicze w przetwarzaniu oraz inne substancje wywołujące alergię podlegające art. 6 ust. 4 lit a) dyrektywy 2000/13/WE zostały objęte zasadami etykietowania w celu zapewnienia konsumentom dotkniętym alergiami pokarmowymi właściwej informacji.

(9) Jeżeli nawet etykietowanie, które jest przeznaczone dla ogółu konsumentów, nie może być uznane za jedyny nośnik informacji stanowiący substytut opracowania medycznego, tym niemniej celowa jest pomoc, w jak najszerszym zakresie, konsumentom, którzy cierpią na alergię lub nietolerancje, poprzez dostarczanie im bardziej wyczerpujących informacji na temat składu środków spożywczych.

(10) Wykaz substancji wywołujących alergię powinien obejmować te środki spożywcze, składniki i inne substancje, które uznano za czynniki wywołujące nadwrażliwość.

(11) W celu dostarczenia szerszych informacji wszystkim konsumentom i zapewnienia ochrony zdrowia niektórych konsumentów należy wprowadzić obowiązek wymieniania wszystkich składników i pozostałych substancji obecnych w środku spożywczym. W przypadku napojów alkoholowych wymienienie na etykiecie wszystkich składników wywołujących alergię, obecnych w danym napoju powinno być obowiązkowe.

(12) W celu uwzględnienia technicznych ograniczeń związanych z wytwarzaniem środków spożywczych konieczne jest przyjęcie większej elastyczności w odniesieniu do wykazu składników i pozostałych substancji używanych w bardzo małych ilościach.

⁽¹⁾ Dz.U. C 332 E z 27.11.2001, str. 257 oraz Dz.U. C 331 E z 31.12.2002, str. 188.

⁽²⁾ Dz.U. C 80 z 3.4.2002, str. 35.

⁽³⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 11 czerwca 2002 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym), wspólne stanowisko Rady z dnia 20 lutego 2003 r. (Dz.U. C 102 E z 29.4.2003, str. 16) oraz stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 2 lipca 2003 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym). Decyzja Rady z dnia 22 września 2003 r.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 109 z 6.5.2000, str. 29. Dyrektywa zmieniona dyrektywą Komisji 2001/101/WE (Dz.U. L 310 z 28.11.2001, str. 19).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 237 z 28.8.1997, str. 18. Decyzja zmieniona decyzją 2000/443/WE (Dz.U. L 179 z 18.7.2000, str. 13).

(13) W celu nadążania za rozwojem wiedzy naukowej i postępem w zakresie technicznych środków służących eliminowaniu alergenicności składników oraz pozostałych substancji, a także aby chronić konsumentów przed nowymi alergenami i uniknąć nadmiernych obowiązków w zakresie etykietowania, istotna jest możliwość szybkiego dokonania przeglądu wykazu składników, w razie potrzeby poprzez włączenie lub usunięcie niektórych składników lub substancji. Przegląd powinien być przeprowadzony w oparciu o naukowe kryteria ustalone przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności ustanowiony rozporządzeniem (WE) nr 178/2002⁽¹⁾. Powinien on przyjąć formę środków wykonawczych o technicznym charakterze, których przyjęcie należy powierzyć Komisji, w interesie uproszczenia i przyspieszenia procedury. Co więcej, Komisja powinna w razie potrzeby opracować techniczne wytyczne w sprawie wykładni załącznika IIIa.

(14) W związku z powyższym dyrektywa 2000/13/WE powinna zostać odpowiednio zmieniona,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

W dyrektywie 2000/13/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 wprowadza się następujące zmiany:

a) ustp 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Składniki wymieniane są zgodnie z niniejszym artykułem i załącznikami I, II, III i IIIa.”;

b) dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Bez uszczerbku dla zasad etykietowania, które mają zostać ustanowione na podstawie ust. 3 każdy składnik określony w ust. 4 lit. a) i wymieniony w załączniku IIIa jest oznaczony na etykiecie w przypadku jego obecności w napojach wskazanych w ust. 3. Takie oznaczenie obejmuje słowo »zawiera«, po którym występują nazwy danych składników. Jednakże oznaczenie nie jest konieczne, jeżeli dany składnik jest już ujęty pod określoną nazwą w wykazie składników lub w nazwie, pod którą napój jest sprzedawany.

Jeśli to konieczne szczegółowe zasady prezentacji oznaczenia wskazanego w akapicie pierwszym mogą być przyjmowane zgodnie z następującymi procedurami:

a) w odniesieniu do produktów określonych w art. 1 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1493/99 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku wina⁽²⁾, zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 75 wspomnianego rozporządzenia;

b) w odniesieniu do produktów wskazanych w art. 2 ust. 1 rozporządzenia Rady (EWG) nr 1601/91 z dnia 10 czerwca 1991 r. określającego ogólne zasady definicji, opisu i prezentacji win aromatyzowanych, aromatyzowanych napojów winopochodnych i aromatyzowanych koktajli winopochodnych^(**), zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 13 wspomnianego rozporządzenia;

c) w odniesieniu do określonych w art. 1 ust. 2 rozporządzenia Rady (EWG) nr 1576/89 z dnia 29 maja 1989 r. ustanawiającego ogólne zasady definicji, opisu i prezentacji napojów spirytusowych^(***), zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 14 wspomnianego rozporządzenia;

d) w odniesieniu do pozostałych produktów, zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 20 ust. 2 niniejszej dyrektywy

(^(*)) Dz.U. L 179 z 14.7.1999, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1795/2003 (Dz.U. L 262 z 14.10.2003, str. 13).

(^(**)) Dz.U. L 149 z 14.6.1991, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2061/96 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 277 z 30.10.1996, str. 1).

(^(***)) Dz.U. L 160 z 12.6.1989, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 3378/94 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 366 z 31.12.1994, str. 1).”;

c) w ust. 4 lit. c) dodaje się punkt w brzmieniu:

„iv) substancje niebędące dodatkami, ale wykorzystywane w taki sam sposób i w tym samym celu co środki pomocnicze w przetwarzaniu, nadal obecne w produkcie gotowym, nawet jeżeli w zmienionej formie.”;

d) w ust. 5 akapit drugi wprowadza się następujące zmiany:

i) tiret czwarte otrzymuje brzmienie:

„— mieszanki owoców, warzyw lub grzybów, w których żaden z komponentów nie dominuje wagowo, a ich proporcje ulegają zróżnicowaniu, wykorzystywane jako składniki środków spożywczych, w wykazie składników mogą być ujęte łącznie pod oznaczeniem »owoce«, »warzywa« lub »grzyby« wraz z towarzyszącymi mu wyrazami »w zmiennych proporcjach«, po których bezpośrednio znajdzie się wykaz obecnych w mieszance owoców, warzyw lub grzybów; w takich przypadkach mieszanka włączana jest do wykazu składników zgodnie z akapitem pierwszym, w oparciu o łączną wagę owoców, warzyw lub grzybów w niej obecnych.”;

ii) dodaje się następujące tiret:

„— składniki stanowiące mniej niż 2 % produktu gotowego mogą być wymienione w dowolnej kolejności po pozostałych składnikach,

(⁽¹⁾) Dz.U. L 31 z 1.2.2002, str. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1642/2003 (Dz.U. L 245 z 29.9.2003, str. 4).

— w przypadku możliwości wykorzystania składników podobnych lub wzajemnie zastępowalnych do produkcji lub przygotowania środka spożywczego bez zmiany jego składu, charakteru lub postrzeganej wartości, stanowiących mniej niż 2 % produktu gotowego, można je wskazać w wykazie składników za pomocą wyrazów »zawiera..... i/lub.....«, jeżeli przynajmniej jeden z nie więcej niż dwóch składników jest obecny w produkcie gotowym. Przepis ten nie ma zastosowania do dodatków lub składników wymienionych w załączniku IIIa.»;

e) ustp 8 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Wykaz określony w akapicie pierwszym nie jest obowiązkowy:

- a) w przypadku gdy skład złożonego składnika jest określony w obecnym prawodawstwie wspólnotowym i składnik ten stanowi mniej niż 2 % produktu gotowego; jednakże przepis ten nie ma zastosowania do dodatków, z zastrzeżeniem ust. 4 lit. c);
- b) w odniesieniu do złożonych składników zawierających mieszanki przypraw korzennych lub ziół, które stanowią mniej niż 2 % produktu gotowego, z wyjątkiem dodatków, z zastrzeżeniem ust. 4 lit. c);
- c) w przypadku gdy złożony składnik jest środkiem spożywczym, dla którego wykaz składników nie jest wymagany zgodnie z prawodawstwem wspólnotowym.”;

f) dodaje się ust. 10 w brzmieniu:

„10. Nie naruszając przepisów ust. 2, ust. 6 akapit drugi i ust. 8 akapit drugi, każdy składnik wykorzystywany do produkcji środka spożywczego i nadal obecny w produkcie gotowym, nawet w zmienionej formie, wymieniony w załączniku IIIa lub pochodzący ze składnika wymienionego w załączniku IIIa, jest oznaczany na etykiecie z wyraźnym odniesieniem do nazwy tego składnika.

Oznaczenie wskazane w akapicie pierwszym nie jest wymagane, jeżeli nazwa, pod którą produkt jest sprzedawany, wyraźnie odnosi się do danego składnika.

Nie naruszając przepisów ust. 4 lit. c) pkt ii), iii) i iv), każdą substancję wykorzystywaną do produkcji środka spożywczego nadal obecną w produkcie gotowym, nawet w zmienionej formie, pochodzącą ze składników wymienionych w załączniku IIIa, uznaje się za składnik oznaczony na etykiecie z wyraźnym odniesieniem do nazwy składnika, od którego ona pochodzi.

11. Wykaz ujęty w załączniku IIIa jest systematycznie analizowany i w miarę potrzeb uaktualniany w oparciu o najświeższą wiedzę naukową. Pierwszą analizę przeprowadza się najpóźniej dnia 25 listopada 2005 r.

Uaktualnienie może również być przeprowadzone poprzez usunięcie z załącznika IIIa składników, w odniesieniu do których stwierdzono w sposób naukowy brak negatywnych skutków. W tym celu, do dnia 25 sierpnia 2004 r. można notyfikować Komisji badania prowadzone obecnie w celu ustalenia, czy składniki lub substancje otrzymane ze składników wymienionych w załączniku IIIa nie wywołują negatywnych skutków w określonych okolicznościach. Nie później niż dnia 25 listopada 2004 r. Komisja, po konsultacji z Europejskim Urzędem ds. Bezpieczeństwa Żywności, przyjmuje wykaz tych składników lub substancji, które zostają w konsekwencji usunięte z załącznika IIIa, do czasu otrzymania ostatecznych wyników notyfikowanych badań lub najpóźniej do dnia 25 listopada 2007 r.

Bez uszczerbku dla przepisów akapitu drugiego, załącznik IIIa może zostać zmieniony zgodnie z procedurą określoną w art. 20 ust. 2, po uzyskaniu opinii Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności, wydanej w oparciu o art. 29 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności i ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (*).

Jeśli to konieczne mogą zostać wydane techniczne wytyczne w sprawie wykładni wykazu ujętego w załączniku IIIa, zgodnie z procedurą określoną w art. 20 ust. 2.

(*) Dz.U. L 31 z 1.2.2002, str. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1642/2003 (Dz.U. L 245 z 29.9.2003, str. 4).”;

- 2) w art. 19 akapit drugi wyrażenie „Stałego Komitetu ds. Środków Spożywczych ustanowionego decyzją Rady 69/414/EWG⁶” zastępuje się wyrażeniem „Stałego Komitetu ds. Łańcucha Pokarmowego i Zdrowia Zwierząt ustanowionego rozporządzeniem (WE) nr 178/2002”;
- 3) skreśla się przypis „Dz.U. L 291 z 29.11.1969, str. 9”;
- 4) w art. 20 ust. 1 wyrażenie „Stały Komitet ds. Środków Spożywczych” zastępuje się wyrażeniem „Stały Komitet ds. Łańcucha Pokarmowego i Zdrowia Zwierząt”;
- 5) w załączniku I, skreśla się oznaczenia „owoce kandyzowane” i „warzywa”, oraz odpowiadające im definicje;
- 6) dodaje się załącznik IIIa, którego tekst jest przedstawiony w Załączniku do niniejszej dyrektywy.

Artykuł 2

1. Do dnia 25 listopada 2004 r. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do:

— zezwolenia, od dnia 25 listopada 2004 r., na sprzedaż produktów, które są dostosowane do niniejszej dyrektywy;

— wprowadzenia zakazu, od dnia 25 listopada 2005 r., sprzedaży produktów, które nie są dostosowane do niniejszej dyrektywy; jednakże wszelkie produkty, które nie są dostosowane do przepisów niniejszej dyrektywy, a zostały wprowadzone do obrotu lub opatrzone etykietą przed tą datą mogą być sprzedawane do wyczerpania zapasów.

Państwa Członkowskie niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

Środki przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez Państwa Członkowskie.

2. Państwa Członkowskie przekażą Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinach objętych niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 10 listopada 2003 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

P. COX

Przewodniczący

W imieniu Rady

A. MARZANO

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

„ZAŁĄCZNIK IIIa

Składniki określone w art. 6 ust. 3a, 10 i 11

Zboża zawierające gluten (tj. pszenica, żyto, jęczmień, owies zwyczajny, pszenica oplewiona, kamut lub ich szczepy hybrydowe) i produkty pochodne

Skorupiaki i produkty pochodne

Jajka i produkty pochodne

Ryby i produkty pochodne

Orzeszki ziemne i produkty pochodne

Nasiona soi i produkty pochodne

Mleko i produkty pochodne (łącznie z laktozą)

Orzechy tj. migdał (*Amygdalus communis* L.), orzech laskowy (*Corylus avellana*), orzech włoski (*Juglans regia*), nerkowiec (*Anacardium occidentale*), orzech pekan (*Carya illinoensis* (Wangenh.) K. Koch), orzech brazylijski (*Bertholletia excelsa*), fistaszek (*Pistacia vera*), orzech makadamia (*Macadamia ternifolia*) i produkty pochodne

Seler zwyczajny i produkty pochodne

Gorzycza i produkty pochodne

Nasiona sezamu i produkty pochodne

Dwutlenek siarki i siarczyny w stężeniach powyżej 10 mg/kg lub 10 mg/l w przeliczeniu na SO₂.
